

PISCU nostru

nr. 1 / septembrie / 2016

De ce un ziar?

Piscu nostru este un ziar sătesc prin care ne propunem să aducem în mica noastră comunitate un semnal de conștiință și mândrie pentru frumusețea locului în care ne ducem traiul cotidian. Ideea acestui ziar ne-a venit dintr-o inițiativă asemănătoare din județul Brașov, ziarul *Șona noastră*, pornit în anul 2013 de asociația sătească cu același nume.

Cei mai mulți dintre piscași se află pe aceste meleaguri din moși strămoși, formând la propriu și la figurat o mare familie. Pe câțiva dintre noi însă, Piscu ne-a adoptat, schimbându-ne viața și dând sensuri noi existenței noastre. Adesea, satul se vede mai clar, mai frumos, prin ochii noștri, ai *proveniților*, cei care din nenumărate posibile localități am ales Piscu pentru a ne zidi căminul. În ultimii ani, există la sat o mișcare de valorizare a locurilor, a obiceiurilor vechi, a oamenilor care mai pot povesti ceva despre vremurile apuse sau care mai știu să practice anumite tradiții și meșteșuguri. Așa fac alții, în special în Ardeal dar și prin alte părți, peste tot pe unde există oameni care au un răgaz să privească frumusețea din jurul lor și să se însuflețească prin ea. Aceasta este și rețeta satelor occidentale: fă rai din ce ai! Dacă multă vreme fuga a fost de la sat spre oraș, iată trăim vremuri în care mulți fac drumul invers și își doresc să se bucure din nou de lucrurile simple cu care țăranul este atât de obișnuit încât nu le mai simte valoarea: aerul liber, soarele, bucata de pământ pe care să fie stăpân, casa fără vecini deasupra și dedesubt, hrana din grădină, liniștea din zori și din noapte și un anume sentiment de libertate pe care doar acestea ți-l pot procura. Atunci când satul tău are și o istorie veche, un peisaj încântător sau un meșteșug mai aparte, așa cum este și Piscu, locul devine nu doar un dat din strămoși ci și un motiv de mândrie, o mândrie nobilă și constructivă, un atașament conștient și puternic.

Piscu nostru dorește să aducă din când în când în atenția voastră, dragi consăteni, fragmente de istorie, de artă, de spiritualitate sau de natură care să ne amintească de frumusețea satului nostru, pe care adesea nu o luăm în seamă.

Acest ziar se adresează tuturor: bătrâni, tineri și copii; ne dorim ca fiecare să găsească în aceste pagini ceva interesant. În acest prim număr, tonul îl vom da noi, cei pe care de acum aproape toți ne cunoașteți, Adriana și Virgil Scripcariu, fondatorii Școlii de la Piscu, de pe strada Câmpului nr. 39. Piscu nostru însă – satul și ziarul – se va modela prin fiecare dintre noi, ca lutul strămoșilor olari.

EVENTIMENT

Lansarea cărții *Oale de Pisc*, Str. Câmpului nr. 45 B

ora 16.00

Sfințirea troiței olarilor și slujbă de pomenire a olarilor

ora 17.00

Lansarea cărții *Oale de Pisc*

Invitați:

- Acad. Prof. Dr. Răzvan Theodorescu
- Cântăreața Doina Lavric
- Echipă de cercetători de la Muzeul Național al Țăranului Român
- Bogdan Cristian Călin, primarul comunei Ciolpani

Tarabă cu oale de Pisc producție 2016:

Ion Coman și Constantin Sotir

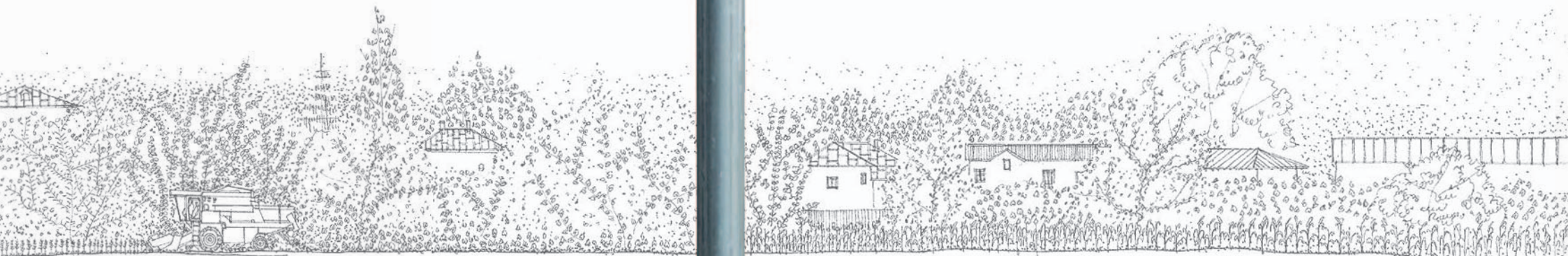
Cărți, oale și jucării de lut - Școala de la Piscu

Fundal sonor la pian, copii de la Școala Primară Agatonia.

Vin, socată, covrigi, fursecuri.

Sunt invitați toți sătenii. Fiecare casă va primi gratuit câte o carte *Oale de Pisc*.

Eveniment realizat în colaborare cu Primăria Ciolpani.

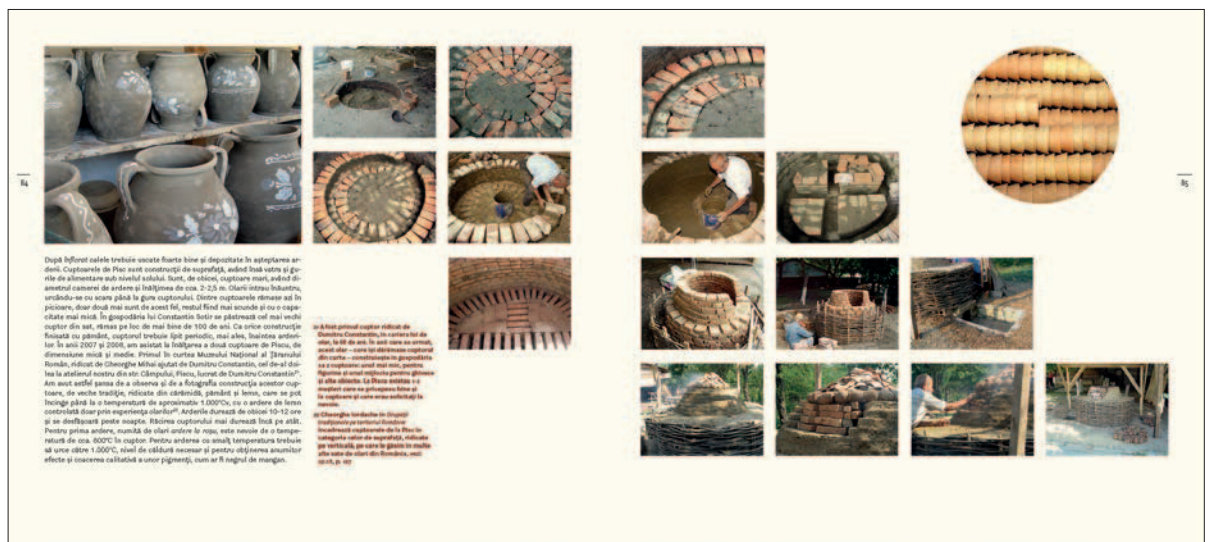

Oale de Pisc – povestea unei cărți

În anul 2016, al zecelea de când trăim și muncim la Piscu, am realizat, cu sprijinul Primăriei Ciolpani, un proiect frumos, un proiect care a încolțit în mintea noastră din primele luni de locuit aici. De mai mulți ani ne ocupăm cu scrisul, cântând în vorbe și fotografiile frumuseșile românești de pe diferite plaiuri, de mai aproape sau de mai departe. Iată, în sfârșit, și o carte despre satul nostru, o carte care ni s-a strâns pic cu pic în minte și în suflet și în care am pus laolaltă, printr-o muncă de cercetare concentrată, tot ce am putut afla din cărți, din documente și de la oameni despre această olărie străveche: istorie, meșteșug, crâmpoie din viața olarilor. Toate se îmbină și se completează pentru a desena portretul unui sat și al unei comunități, un portret mai ieșit din comun, așa cum a fost și viața miilor de piscași, de-a lungul vremii. A consemna o asemenea istorie este o bucurie, chiar un privilegiu. Cartea aceasta poate fi interesantă deopotrivă pentru cei din afara satului, dornici să cunoască și să înțeleagă viața olarilor, ca pe un fapt inedit de istorie rurală românească, dar mai ales pentru săteni, căci istoria Piscului este scrisă în fiecare dintre ei. *Oale de Pisc* este o carte de vizită a satului nostru, un mod bun de a ne prezenta și de a intra în biblioteca satelor românești. Aceasta a fost și intenția Primăriei care a dat pentru prima dată curs unei propuneri culturale din partea noastră. Îi suntem recunoscători pentru încrederea pe care ne-a arătat-o și sperăm să colaborăm în continuare pentru a pune în valoare frumusețile acestor locuri.

Asemeni oalelor de lut, cartea noastră s-a construit în etape. Au fost multe ore de citit în bibliotecile bucureștene, timp în care am luat la rând cercetătorii ceramicii românești și tot ce am putut găsi despre istoria locurilor. Da, Piscu nostru este în cărți, trebuie doar căutați cu atenție. Am găsit în documente vechi de peste 450 de ani moșia Hereasca și am putut lămuri cum s-a născut satul nostru, ca moșie de sine stătătoare. Cu sprijinul unor prieteni cartografi am putut descoperi cele 3 Piscuri în hărți vechi de peste un veac și jumătate. Am explorat sfârșitul secolului XIX și prima parte a secolului XX,

Căni

Dimensiuni: înălțime: 8-12 cm
Capacitate: 100-200 ml

Numele este de fapt celand și vine de la cuvântul turcesc „kâni” care înseamnă „cald”. În trecut, oamenii din zonă se încăleau în aceste căni și erau încălzite de focul din sobă. Astfel, dintr-un simplu vas de ceramică s-a născut un obiect util și decorativ.

Plăsuși, nămețe, de răzoi, formate ca vase de ceramică sau din aliaje metalice, care se foloseau pentru a încălzi băutura. În zilele noastre, din cauza temperaturii scăzute și a calității scăzute a aerului, căni sunt încă utilizate în unele regiuni, dar sunt dintr-un material mai durabil, ceramică, și sunt încălzite în apă caldă.

Platoari

Dimensiuni: diametru: 20-25 cm

Ligherane

Dimensiuni: înălțime: 10-15 cm
diametru: 40-50 cm

Despre olari și olărit, la Piscu

„M-am învățat la olărit apucându-mi părinții...”

„Pe lume, cât e de lung și de născăpăcios, nu mă dădea să mă dădăscănesc. Când eram copil mă dădăscănescam în atelierul părinților mei și mă învățam să fac olărit.”

„Când știa că vrea să devină olărit, s-a dus în atelierul părinților săi și să-l ajute.”

Despre târguri

„Fiecare gospodărie, avea direcțiile ei de târguri...”

„Cât era satele acestea de făceau oale și tot nu se ajungea...”

„Erau târguri multe, în toată țara. Fiecare se ducea unde cunoștea...”

„Se vindea în așa hal, cum era carnea când apărea la București, așa pățeam...”

CĂNTĂREA ROMÂNIEI

Despre Colectivizare și viața olarilor în vremea comunismului

Prin '63, cu Colectivizarea, s-a diminuat...

Dacă erai de acord, nu îți făcea nimic...

La Colectivizare s-a ținut de-o pară...

Când îi vezi în cârdul ăla, să-ți...

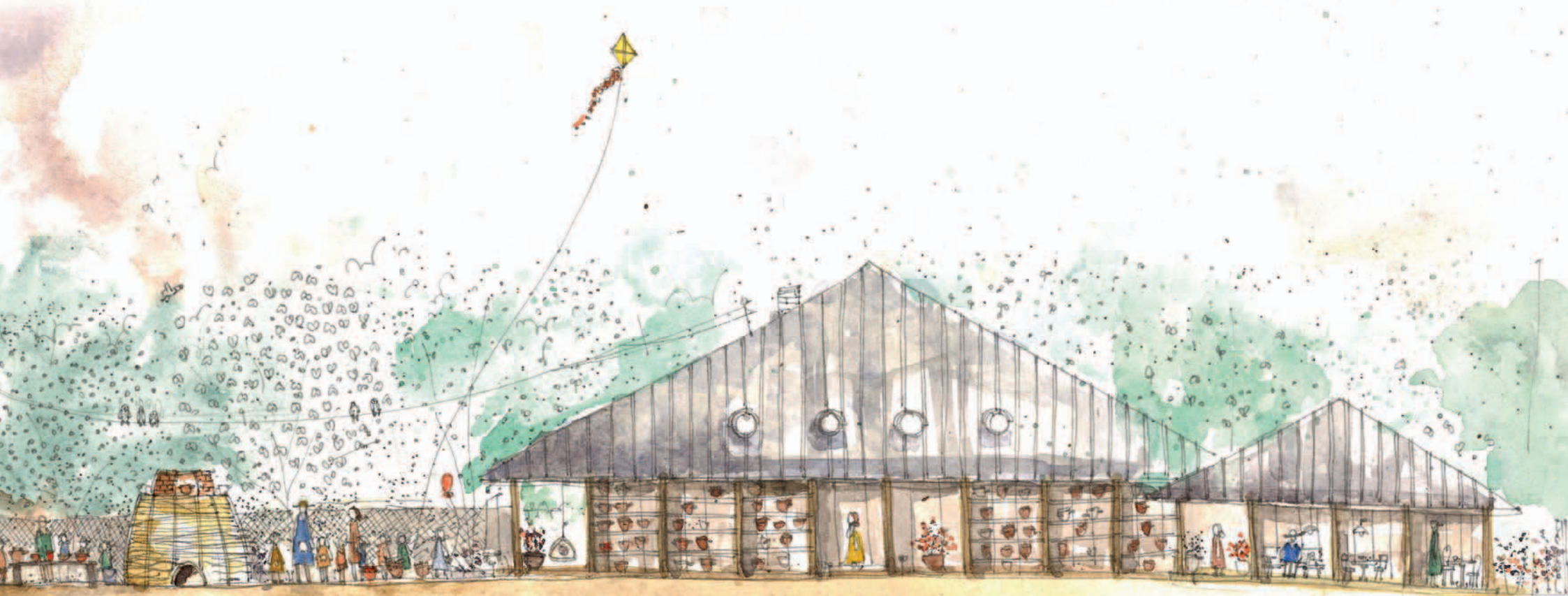
în enciclopedii și volume tipărite de Casa Regală, în vremea când Pisco făcea parte din Domeniul Coroanei Coccioc. Am șters praful de pe istoria Școlii primare, ridicată de Casa Regală pentru satul nostru și inaugurată în ziua de Sf. Nicolae a anului 1895, cu un discurs solemn despre învățători și rolul lor în societate. Aproximativ de zilele noastre am cunoscut prin fotografiile de familie chipurile părinților și bunicilor sătenilor de azi. Partea cea mai incitantă a fost însă întâlnirea cu generația vârstnică a satului dar și cu localnici mai tineri, cei care au avut răbdarea și bunătatea de a-și aminti de vremurile trecute în fața reportofonului, răspunzând întrebărilor mele. Aproape la toți am simțit duioșia cu care își aminteau de bătrâni și de copilărie. Din capătul Piscopului III, de la Nea Niculae al Despei și până la Pisco I la Nea Vasile Ioniță, am povestit cu cine s-a putut. Apoi, alte multe ore le-am petrecut ascultând și transcriind înregistrările, punând istoriile de viață cap la cap pentru a putea însăși într-un fir comun parcursul ultimului secol.

O altă etapă importantă a fost fotografierea, piesă cu piesă, a colecției de oale care s-a strâns zi cu zi în atelierul din strada Câmpului, dar și a altor colecții și oale risipite, găsite prin ogășile și prin podurile Piscopului. Cea mai mare parte a acestei munci a fost făcută cu multă pasiune de Marius Caraman, fotograf de o viață al Muzeului Național al Țăranului Român din București.

Încercând să dau o noimă întregului material adunat – informație și imagine – l-am împărțit în 3 capitole: Istorie și meșteșug, Colecția de oale și Interviuurile, fragmentate și ordonate pe câteva teme. Parte din informație a fost rezumată și tradusă în limba engleză, așa încât și musafirii străini să se poată bucura de carte. După toate acestea, a început strădania graficienilor Alexandru Șchiopu și Cristina Sabău care au împletit text și imagini într-o înșiruire frumoasă și clară și au fixat în corpurile cărții specificul ceramicii de Pisco. Să nu uit nici echipa de studenți arhitecți condusă de Prof. Ștefan Ghenciulescu. Ei ne-au dăruit cele mai potrivite desene pentru a ilustra atmosfera satului și anumite construcții specifice meșteșugului. La sfârșit, am fost corectura și prelucrarea imaginilor, multă, multă migală. Apoi, tiparul îngrijit cu pasiune de Adrian Mocanu de la Iași, căruia îi datorăm tot dichisul cărții.

Aceasta a fost în linii mari munca echipei care a avut bucuria de a consemna istoria de meșteșug a satului Pisco. Toate le veți descoperi în filele cărții, povestite și arătate peindelete. Este cartea noastră dar este mai ales cartea voastră și a sutelor de olari care au scris istoria acestei vetre străvechi. Sper că fiecare piscaș se va regăsi în aceste pagini, unii cu numele, alții cu oalele, unii cu rudele, alții cu casele. Pentru fiecare trebuie să existe măcar un fir de legătură cu cartea. De nu, la sfârșit, în interiorul copertii, am adunat, cu ajutorul câtorva dintre săteni, aproape 200 de nume de olari din veacul trecut. Dintre ei, doar câțiva mai sunt în viață. Dacă există printre săteni unii care nu au fost întrebați și ar fi dorit să povestească sau să arate fotografiile părinților, să nu se întristeze! Munca noastră de cercetare și consemnare continuă, căci toate cele strânse își vor găsi locul curând în Muzeul oalelor de Pisco din strada Câmpului nr. 45 B.

Muzeul oalelor de Pisc

La ce e bun un muzeu?

Muzeul, orice muzeu, este un martor al istoriei și un loc de inspirație și regăsire. Muzeul ne ajută să ne simțim rădăcinile, să ne prețuim trecutul și prin acesta, pe noi înșine. Știați că nici un sat din județul Ilfov nu are un muzeu care să-l reprezinte? Acest adevăr este trist dar mobilizator. Piscu are de spus o poveste și trebuie să o spună peîndelete: ce a fost odinioară viața de olar și câte frumuseți meșterite au ieșit din mâinile piscașilor. Piscu are ce arăta, Piscu are ce povesti. E păcat ca Piscu să tacă!

Pe ce ne bazăm?

Cercetarea făcută cu prilejul realizării cărții Oale de Pisc, numărul mare de obiecte de ceramică locală adunate în colecția noastră în ultimii ani, recolta frumoasă de documente: hărți, fotografiile vechi, acte, diverse utilaje și obiecte specifice meșteșugului, toate ne fac să putem imagina cu temei un Muzeu al oalelor de Pisc. Și nu suntem singurii care fac planuri. Cei care își amintesc echipa de studenți arhitecți care bătea mai an ulițele satului cu aparate de fotografiat și planșete, pot știi că prietenia legată cu Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu din București va rodi în proiectul construcției acestui muzeu. Clădirea a început deja să se contureze, în desene și machete. Va fi un muzeu-școală, un loc privilegiat în care fiecare funcțiune o va îmbogăți pe cealaltă. Desigur, va fi un proiect costisitor iar acest aspect nu îl putem întâmpina acum decât cu speranță. Speranța că vom găsi iubitori ai frumosului și pasionați ai ceramicii care să poată sprijini ridicarea Muzeului. Avem deja primele promisiuni din partea unor persoane de decizie ale unor întreprinderi private, fără nici o legătură însă cu zona ilfoveană. Avem semne bune și de la cârma instituțiilor comunale și județene. Vor simți și vor fi convinși, sperăm, că aici este vorba de valori ale patrimoniului cultural local pe care au misiunea de a le proteja și de a le aduce în atenția comunității și a publicului larg. Contextul pare de bun augur. Suntem optimiști.

Unde?

Muzeul oalelor de Pisc, muzeul-școală, se va ridica pe strada Câmpului nr. 45 B. Este un teren pe care Asociația noastră l-a cumpărat în anul 2016 și dorește să-l pună la dispoziția acestui frumos proiect. O plăcută coincidență face ca locurile acestea să fi aparținut în prima parte a secolului XX chiar școlii primare din Piscu, în timpurile când mare parte a școlilor rurale dețineau livezi și grădini în care elevii practicau sub îndrumarea învățătorilor creșterea plantelor. Proiectăm muzeul-școală cu toate cele necesare unui loc de cultură și întâlnire, care va face din Piscu, mai mult decât până acum, o stație pentru iubitorii de turism cultural.

Când?

Lucrul la Muzeu a început deja! A început benevol, așa cum încep toate proiectele din și pentru suflet. L-au început arhitecții, l-am început și noi, Școala de la Piscu. Pe locul din strada Câmpului se poate vedea un semnal scris: Aici va fi Muzeul oalelor de Pisc. Pornim astfel campania noastră electorală, o campanie în care luptăm pentru cultură și pentru istoria satului. Cine trebuie să câștige? Piscu nostru! Ne dorim ca cel târziu în primăvara anului 2017 să turnăm fundația clădirii. Durata construcției va depinde în mod direct de implicarea partenerilor noștri. Un termen optimist de inaugurare ar fi toamna lui 2018.

Școala de la Piscu 10 ani de lucru

Asociația noastră a început acțiunile culturale în sat în anul 2007. De atunci, an de an, proiectele noastre au fost mai multe și mai diverse. Câteva dintre acestea le vedeți aici, iar unii le și recunoașteți. Munca noastră a fost susținută în principal de Administrația Fondului Cultural Național și de Ordinul Arhitecților din România. Le mulțumim!

Tabără de creație despre icoana pe sticlă, la Sibiel - jud. Sibiu, împreună cu Fundația DALA.

Tabără de creație și explorare patrimoniu cultural rural la Șurdeșt, jud. Maramureș, la invitația Fundației I.U.G.A.

Prima noastră școală de vară, iulie 2007, str. Olarilor nr. 74.

Copii de la Piscu în vizită la Muzeul Național al Țăranului Român, iulie 2007.

Școala de vară Lut Ars 2008, în atelierul din Strada Câmpului nr.39.

Atelier de modelaj în lut - portret, coordonat de sculptorul Virgil Scripcariu la Curtișoara, jud. Gorj, la invitația Asociației Artis Peritia.

Ambasada Germaniei în vizită la Piscu, la atelierul de sculptură din strada Câmpului nr. 39.

Tabără de creație la Bran - jud. Brașov, la invitația Fundației MARIA.

Școala de vară Lut Ars 2009, atelierul din strada Câmpului nr. 39.

Școala de vară Lut Ars 2010, în atelierul din strada Câmpului nr. 39.

Copii de la Piscu în excursie la Mănăstirea Horezu - jud. Vâlcea.

Școala de vară Lut Ars 2011. Atelierul din strada Câmpului nr. 39.

Copii de la Piscu în excursie la Mogoșoaia.

Lansarea cărții *Patrimoniul cultural județul Ilfov*, Librăria Cărturești, București.

Expoziție de patrimoniu românesc cu ateliere deschise la Pescara, Italia. Copii italieni la atelierul nostru fac cunoștință cu patrimoniul românesc.

Primarul orașului Pescara, Italia la deschiderea expoziției de patrimoniu românesc, organizată în colaborare cu Școala de la Piscu.

Grup de copii în vizită la atelier află despre meșteșugul olăritului.

Descoperind olăritul, copii de la Boldești Scăieni în vizită la Școala de la Piscu.

Școala de la Piscu la Palatul Mogoșoaia, ateliere deschise (2012-2016)

Grup de studenți de la Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu din București, la startul unui proiect dedicat satului nostru. Echipa care va realiza proiectul Muzeului oalelor de Pisc.

Atelier de muzică la Școala de la Piscu cu grupul Trei parale.

Găzduim Ziua Recoltei organizată de Școala Liberă Waldorf din București.

Copii de la Cambridge School București la atelierul de olărit.

Liceeni de la Sf. Sava din București în vizită la atelierul de sculptură.

Scoala de vară Patrimoniul pentru copii, împreună cu Fundația Seeding Knowledges. O săptămână de meșteșuguri și cunoaștere culturală a zonei.

Începuturi.
Trei dintre primii
noștri elevi, azi în
clasa a VI-a.

2011

Amenajarea
standului României
pentru Târgul
de Carte de la
Londra, realizată
de sculptorul Virgil
Scripcariu și copiii
Școlii Agatonia.
Proverbe românești
ilustrate de copii.

Școala Primară Agatonia 5 ani de lucru

Pe când școala primară din sat se închidea, în 2011, pe strada Câmpului se năștea școala noastră. Este un loc în care, pe lângă materiile școlare obișnuite, dăm o mare importanță activităților legate de patrimoniul cultural, serbărilor școlare și călătoriilor. În primii ani, școala a fost susținută de asociația noastră iar în prezent se susține și din contribuțiile lunare ale părinților.

Răsfoind manualul
școlar Patrimoniul
cultural Județul
Ilfov.

2013

Serbare de Florii
în atelierul
de sculptură.

Atelierul de pâine De-a
Brutăria, învățăm cum
să facem pâine,
la școală.

2014

Sfârșit de an școlar împreună,
elevii și profesorii.

2012

În tabără de patrimoniu
cultural în Italia.

Serbare de sfârșit de an școlar.
Micul concert de pian.

Serbare de sfârșit de
an cu scenetă după
basmul Harap Alb.

Prima noastră
promoție, la sfârșit
de clasa a IV-a, cu
trofee-amintire din
ceramică de Pisc.

Școala de vară Caravana
Meșteșugurilor la final:
2 săptămâni de meșteșug,
muzică și limba engleză.

2016

Editor: Școala de la Piscu
Texte: Adriana Scripcariu
Fotografii: Școala de la Piscu
Grafică, DTP: FactumDesign
Tipar: Printco S.R.L
Tiraj: 500 exemplare

